

Gäller för: VE Kir Uro Pall Onkologi

Giltig från: 2025-11-18

Innehållsansvar: Ulrik Albertsen, (ulral2), Överläkare

Giltig till: 2027-11-18

Granskad av: Alexander Alves Wilpart, (alewi1), Enhetschef

Godkänd av: Jenny Berg, (jenbe), Verksamhetschef

Poliklinisk operation med uretäroskopisk stenextraktion

Revideringar i denna version

Förlängd giltighetstid

Bakgrund, syfte och mål

Patienter med symptomgivande uretärsten med eller utan avflödeshinder är i behov av snar operativ åtgärd. Vid höggradigt avflödeshinder bör operation utföras inom 24 timmar och vid övriga avflödeshinder samt vid svåra symtom bör operationen göras polikliniskt inom två veckor.

Vid infektion eller av operationstekniska skäl kan det vara nödvändigt att avlasta med pigtail eller PNP en viss tid innan uretärskopi kan utföras. Normalt behövs då en väntetid på två veckor mellan inläggning av pigtail till uretärskopi. Eftersom avlastningen med pigtail eller PNP ofta är smärtsam samt utgör en komplikationsrisk är det viktigt att den planerade operationen sker i rätt tid och inte fördröjs.

Syftet med rutinen är att beskriva den praktiska handläggningen av poliklinisk uretäroskopisk stenextraktion. Detta innebär att den pre- och postoperativa vården sker på dagkirurgisk avdelning helgfri måndag – fredag.

Förutsättningar

Subgrupper baserat på symptomgrad och avflödeshinder

1. Akut operation inom 24 timmar
2. Operation inom 2 veckor (poliklinisk operation på akutprogrammet)
3. Elektiva operationer

Patientinformation

Alla patienter som opereras akut eller inom 2 veckor måste informeras om att ändring av operationsdatum kan ske med kort varsel samt att man kan tvingas åka hem från sjukhuset utan att operationen har blivit utförd. Skriftlig information skickas av operationsplanerarna på urologien.

Informera patienten om att kontakta sjukhuset vid:

- Försämring av hälsotillståndet (infektion, smärta, osv)
- Spontan stenavgång

Telefonnummer till pat skall anges i operationsanmälan och patienten skall informeras att svara på dolt nummer.

Patienter som inte är lämpliga för operation inom 2 veckor:

- Behandling med Waran/NOAK som måste vara utsatt viss tid innan ingrepp
- Om det råder kommunikationssvårigheter ex vis svårt att nå pat via telefon eller vid tolkbehov

I dessa fall skall elektiv operation övervägas. Om pat har symptom som kvalificerar för operation inom 2 veckor måste detta anges i operationsanmälan så att pat kan prioriteras.

Arbetsbeskrivning

Akuta operationer nästa dag

- Högradigt avflödes hinder

Åtgärd

1. Operationsanmäl på akutprogrammet som dagkirurgisk operation med prioritet 24 timmar. Operationskoordinator för akutprogrammet måste även viddalas muntligt.
2. Patienten rings in av akutprogrammets operationskoordinator
3. Vid behov tas blodprover och EKG vid ankomst till dagkirurgen. Detta gäller endast pat som inte har möjlighet att ta prover eller EKG via vårdcentralen
4. Antibiotikaproylax ordinerar av operatör

Om det inte är möjligt att genomföra poliklinisk operation inom rimlig tid kan inläggning på urologavdelning övervägas för operation under jourtid eller helg. I första hand ska patienten skrivas in av läkare på urologen och inte passera akutmottagningen.

Operation inom 2 veckor

- Symptomgivande sten (sjukskrivning, eller behov av kontinuerlig smärtlindring) eller
- Lätt till måttligt avflödes hinder där expektans inte bör användas
- Operation som måste vänta en viss tid, ex vis vid infektion som skall behandlas innan op

Operationsanmälan

1. Operationsanmäl för elektiv operation med prioritet "14 dagar" och ange tydligt att pat skall "opereras subakut på akutsal".
2. Ange behov av specifik operatör eller kompetens. Detta kan vara aktuellt vid proximalt belägna stenar eller svårigheter vid tidigare operationer.
3. Ange om det behöver eller om operationen måste ske efter en viss tid förflutit. Detta är aktuellt om pat varit infekterad och skall behandlas eller om det behövs avlastning med dubbel pigtail några veckor inför operationen, sk "pre-stenting".

Förberedelse och operation

4. Eventuellt blodgruppering, provtagning, EKG och urinodling beställs av operationsplanerarna på urologen. Prover inkl u-odling är giltiga i 2 veckor och bevakas av operationsplaneraren som kontaktar anmälande läkare/dagbakjour vid positiv odling. Inga prover eller EKG skall tas på dagkirurgen.

5. Preoperativ DT-urinvägar är giltig i 2 veckor. Om pat inte är opererad inom denna tid så skall operationsanmälade läkare ta ställning till om det behövs ny röntgen. Behov av ny röntgen bevakas av operationsplanerarna på urologen.
6. När preoperativ utredning är klar kontaktar operationsplanerarna på urologen operationskoordinator för akutprogrammet och planerar lämplig tidpunkt för operationen. Pat förs sedan över från den elektiva väntelistan till akutprogrammet och kallas per telefon av operationsplanerarna på urologen.
7. Ansvarig operatör träffar pat på dagkirurgen och bedömer om det behövs akut preoperativ rgt (vid misstanke om spontan stenavgång) samt ordinerar antibiotikaproylax

Elektiva operationer inom 1 månad

- Asymptomatisk eller endast lättare symptom (Ej i behov av sjukskrivning eller kontinuerlig smärtlindring)
- Avsaknad av avflödes hinder
- Pat som ej är lämpliga för subakut op (se separat rubrik ovan)

Åtgärd

1. Operationsanmäls på elektiv väntelista med prioritet "30 dagar".
2. Grundantagande är att DT-urinvägar skall utföras senast en vecka innan operationen. Remiss skrivs i samband med operationsanmälan Om inte det inte behövs preoperativ röntgen måste detta anges i operationsanmälan och journal.
3. Vid symptom där pat behöver prioriteras snabbare än 30 dagar men samtidigt inte är lämplig för subakut operation kan detta anges under fri text i operationsanmälan
4. Ansvarig operatör träffar pat på dagkirurgen och bedömer om det behövs akut preoperativ rgt (vid misstanke om spontan stenavgång) samt ordinerar antibiotikaproylax

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: VE Kir Uro Pall Onkologi

Innehållsansvar: Ulrik Albertsen, (ulral2), Överläkare

Granskad av: Alexander Alves Wilpart, (alewi1), Enhetschef

Godkänd av: Jenny Berg, (jenbe), Verksamhetschef

Dokument-ID: SKAS9715-1834850575-131

Version: 5.0

Giltig från: 2025-11-18

Giltig till: 2027-11-18